

2.ULUSLARARASI
DÜNYA DİLİ TÜRKÇE
SEMPOZYUMU
9-11 ARALIK 2009
LEFKOŞA/K.K.T.C.

ULUSLARARASI KIBRIS ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
TÜRKÇE EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

DUZENLEME KURULU

Onursal Başkan

Prof. Dr. Mehmet Ali Yükselen
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Rektörü

Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Ahmet Pehlivan
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

Uyeler

Doç. Dr. Nazife AYDINOĞLU
Doç. Dr. Mehmet Ali YAVUZ
Yrd. Doç. Dr. Canan İLERİ
Yrd. Doç. Dr. Hülya YEŞİL
Dr. İ. Seçkin AYDIN
Öğr. Gör. Hatice DİREK
Sibel ÜST
Arş. Gör. Esra Karakaş

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman Güzel
Prof. Dr. Ahmet Pehlivan
Prof. Dr. Bernt Brendemoen
Prof. Dr. Cahit Kavcar
Prof. Dr. Eva Csátó Johanson
Prof. Dr. Giampiero Bellingeri

Prof. Dr. Gürer Gülsevin
Prof. Dr. Igor Kormişin
Prof. Dr. İclâl Ergenç
Prof. Dr. Jaklin Kornfilt
Prof. Dr. Lars Johanson
Prof. Dr. Metin Karadağ
Prof. Dr. Murat Özbay
Prof. Dr. M. Volkan Coşkun
Prof. Dr. Nurettin Demir
Prof. Dr. Sedat Sever
Doç. Dr. Kutlay Yağmur
Doç. Dr. Mathias Kappler
Doç. Dr. Mehmet Dursun Erdem
Doç. Dr. Necdet Osam

2. ULUSLARARASI DÜNYA DİLİ TÜRKÇE SEMPOZYUMU PROGRAMI	
09.12.2009 ÇARŞAMBA	
ULUSLARARASI KIBRIS ÜNİVERSİTESİ ÇEVİK URAZ SALONU	
08.30-10.00	KAYIT
10.00-11.00	PROTOKOL KONUŞMALARI: AÇILIŞ KONUŞMALARI: Prof.Dr.Abdurrahman Güzel, Prof.Dr.Cahit Kavcar
11.00-11.15	Çay ve Kahve Arası
11.15-12.00	Konferans Prof.Dr.Sedat Sever: Dil ve Edebiyat Öğretiminde Çağdaş Yaklaşımlar
12.00-14.00	Yemek Arası
SALON 1	
BİRİNCİ OTURUM	
OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Umay Günay	
14.00-15.00	Salih Mehmet Arçın; Tıva Türklerinin Atasözleri Kenan Koç; Türk Dilinin Lehçeleri Arasında Hazırlanan Sözlükler Üzerinde Bir Değerlendirme Zeki Kaymaz; Türkçenin Arapçaya Etkileri Üzerine Bazı Tespitler Mustafa Gökçeoğlu; Kıbrıs ve Kazak Yalanlamalarından Örnekler
15.00-15.30	Çay ve Kahve Arası
İKİNCİ OTURUM	
OTURUM BAŞKANI: Doç.Dr.Engin Yılmaz	
15.30-16.30	İ. Seçkin Aydın; "Türkçe" Kavramının Metaforik Algılanma Biçimleri Nihat Bayat; Türkçe ve İngilizce Öğretmen Adaylarının Akademik Yazılarında Yapısal Özellikler Derya Yaylı, Cahit Ökmen; Bir Farkındalık ve Değerlendirme Aracı Olarak Öğretmen Gelişim Dosyaları Eyyüp Çoşkun, Bayram Özer, Esra Nur Tiryaki; Türkçe Öğretmeni Adaylarının Özel Alan Yeterlik Algılarının Değerlendirilmesi
16.30-17.00	Çay ve Kahve Arası
ÜÇÜNCÜ OTURUM	
OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.M.Volkan Çoşkun	
17.00-18.00	Songül Rolffs; Türkiyeli Göçmen Kökenli Çocukların Alman Okullarındaki Eğitim Durumları ve Anadil Edinimleri Spartak Kadiu; Türkçenin Dış Çekimini Yabancı Dil Öğretiminde Karşılanan Sorunlar Sibel Üst; Türk Dünyası Ortak Bilim Dili Bağlamında Dergicilik Zubaida Shadkam; Kazakistan'da Türkçenin Öğretimi ve Sorunları Mehmet Demirezen, Arif Sarıçoban, Sibel Arıoğul; Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Çağdaş Türkçedeki İnceltme İşareti Taşıyan Sözcükleri Algılamaları ve Sesletimlerdeki Sorunlar ve Çözüm Önerileri

10.12.2009 PERŞEMBE	
BİRİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr. İbrahim Dönmezer
09.00-10.00	Murat Özbay ; KKTC Üniversitelerindeki Türkçe Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarına Yönelik Tutumları Hülya Yeşil ; Türkçe Öğretmen Adaylarının Kıbrıs Ağız ve Konuşucularına Yönelik Algıları (UKÜ Örneği) Mehmet Yıldızlar ; Farklı Kültürlerden Gelen Öğretmen Adaylarının Düşünme Stilleri İ. Seçkin Aydın ; Yazılı İronik Metinlerin Anlamlandırılması Üzerine Bir Durum Saptaması (Köşe Yazısı Örneği)
10.00-10.30	Çay ve Kahve Arası
10.30-12.30	PANEL: Dünyada Türkçe Panel Yöneticisi: Metin Karadağ Jaklin Kornfilt Gürer Gülsevin Nurettin Demir Kutlay Yağmur Zekeriya Kaya
12.30-13.30	Yemek Arası
İKİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr. Buket Akkoyunlu
13.30-14.30	Bayram Peköz ; İletişimsel Dil Öğretimi Bağlamında İlköğretim (1-5) Türkçe Kitaplarına Eleştirel Bir Yaklaşım Hasan Bağcı ; İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi Mehmet Turan ; Sınıf Öğretmenlerinin Dik ve Bitişik-Eğik Yazı Türlerinin Büyük ve Küçük Harflerini Benzetişim Yapmalarına Yönelik Bir Çalışma Mehmet Turan, Nevin Ay ; Birleştirilmiş Sınıflı Okullarda Türkçe Öğretiminde Yaşanan Sorunlar
14.30-15.00	Çay ve Kahve Arası
ÜÇÜNCÜ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr. A.Seda Saracaloğlu
15.00-16.00	Kadir Yalınkılıç ; Okuma Kültürünün Gelişimi Bağlamında İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Okuma Stratejileri Üzerine Bir İnceleme Murat Ateş ; İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeyleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki Selay Özcan ; Ortaöğretim Dil ve Anlatım Ders Kitaplarında Lehçe- Şive- Ağız Sorunu Nevin Akkaya ; İlköğretim 8. Sınıf Türkçe Dersinde Okuduğunu Anlama Stratejilerini Kullanmanın Okuduğunu Anlama, Tutum ve Başarıya Etkileri
16.00-16.30	Çay ve Kahve Arası
DÖRDÜNCÜ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr. Mustafa Argunşah
16.30-17.30	Tülay Sarar Kuzu ; Düz Anlatım Yönteminin Etkinleştirilmesinde Bağlaçlar ve Üst Söylem Belirleyicilerinin Rolü Akif Arslan, Ahmet Akçay ; Probleme Dayalı Öğrenme ve Türkçe Eğitimi Abdurrahman Güzel ; İlköğretim 1.Kademesinde Temel Türkçe Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nın Kurulması Hakkında Saadettin Keklik, Cemal Saraç ; Türkçede Öncelikli Olarak Öğretilecek, Birleşim Gücü Yüksek İlk 1000 Kelime

11.12.2009 CUMA	
BİRİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr. Sedat Sever
09.00-10.00	Nazife Aydınoğlu, Mehmet Ali Yavuz; Türkçe Öğretiminde Sözcüksel Yaklaşım Ömer Yaraşır; Türkçe Öğretiminde Mecaz ve Benzetmeli İfadelerden Yararlanmanın Önemi Ali Fuat Arıcı; Öykülerin Kavranmasında İnceleme Yönteminin Etkisi Serdar Derman; Türkçe Öğretmeni Yetiştirmede Mikro-Öğretim Tekniđinin Kullanılması
10.00-10.30	Çay ve Kahve Arası
İKİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Cahit Kavcar
10.30-11.30	Güner Konedralı, Hasan Özder, Pembe Sabancıgil; K.K.T.C'de Geliştirilen Birinci Sınıf İlk Okuma Yazma Ders Kitaplarına İlişkin Öğretmenlerin Görüşleri Ebru Oğuz, Kadir Yalınkılıç, Hakan Ülper; İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Okuma Alışkanlık Düzeyleri Asuman Seda Saracaloğlu, Nuri Karasakalođlu; Türkçe Öğretmenlerinin Özyeterlilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi Asuman Seda Saracaloğlu, Nuri Karasakalođlu; Türkçe Öğretmenlerinin Öğretimde Kullandıkları Yöntem ve Tekniklere İlişkin Görüşleri
11.45-12.30	KAPANIŞ OTURUMU

2. ULUSLARARASI DÜNYA DİLİ TÜRKÇE SEMPOZYUMU PROGRAMI	
09.12.2009 ÇARŞAMBA	
2. SALON	
BİRİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Omer Demircan
14.00-15.00	Bülent Özkan ; Yöntem ve Uygulama Açısından "Türkiye Türkçesi Sözcük Varlığının Derlem Tabanlı Sözlüğü Fatos Dibra ; Türkçenin Latin Harfleriyle Yazımına Dair Bir Kaynak: Dictionarium Latino-Epiroticum Recai Ünal ; Dizimsel Anlamdaşlık ve Türkiye Türkçesi'ndeki Örnekleri Yusuf Sülükçü ; Modern Eğitim Teknolojileri ve Bu Teknolojilerin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanımı
15.00-15.30	Çay ve Kahve Arası
İKİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr. Abdurrahman Güzel
15.30-16.30	Maria Ivanics ; Türk Kaynaklarında Eşekten Kız Türeme Motifi Mustafa Nejat Sefercioğlu ; Helâkî Divânı'nda Türkçe Deyimler Adnan İnce ; Nimetullah Lügatının Söz Varlığı Fundagül Apak ; "Çekirdek Şiir" in Türkçe Gücü
16.30-17.00	Çay ve Kahve Arası
ÜÇÜNCÜ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Oğuz Karakartal
17.00-18.00	Roida Rzayeva ; Çağdaş Kültürel Eğilimler ve Türkçe Salim Küçük ; Kültürler Arası Öğrenme Üzerine Bir Kavram-Model Denemesi ve Türkçe Ders Kitapları Osman Sönmez ; Cumhuriyet'in Kültürel ve İktisadî Emperyalizme Tepkisi:İktisadî Müesseselerde Türkçe Konuşulmasına Dair Kanun Aynura Mahmudova ; Türkçenin Şiir Dili Gibi Gelişiminde Fuzuli'nin Rolü ve Fuzuli'nin Türkçeciliği

10.12.2009 PERŞEMBE	
BİRİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Doç.Dr.Nazife Aydınoglu
09.00-10.00	Şentaç Arı; Yabancılar Türkçe Öğretiminde Program Geliştirme Amaçlı İhtiyaç Analizi Derya Adalar Subaşı; TÖMER'de Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Arap Öğrencilerin Kompozisyonlarında Hata Analizi Funda Toprak; Yabancılar Türkçe Öğretimi Setlerindeki Okuma Parçaları ve Diyaloglar Üzerine Değerlendirmeler Kadir Yoğurtçu; Türkçe'nin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde 'Mikro Öğretim Tekniği' Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Hazırlık Sınıflarında Karşılaştırmalı Bir Çalışma
10.00-10.30	Çay ve Kahve Arası
10.30-12.30	PANEL
12.30-13.30	Yemek Arası
İKİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Erdoğan Boz
13.30-14.30	Yurdal Cihangir; Tekerlemeli ve Sözlü Oyunların KKTC'deki Okul Öncesi Çocukların Türkçe Dil Becerilerine Kazanımları Hülya Gülay, Alev Önder; Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Dil Becerilerinin Akran İlişkileri Üzerindeki Etkisi (Denizli Örneği) Mehmet Akkaya, Duygu Haşıcı; 16. Yüzyılda Şemsî Paşa'nın Çocuklara Bir Armağanı Lügat-ı Sıbyan Alev Önder, Hülya Gülay; Denizli'deki Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Türkçe Dil Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
14.30-15.00	Çay ve Kahve Arası
ÜÇÜNCÜ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Doç.Dr.M.Ali Yavuz
15.00-16.00	Omer Kutlu, Ozen Yıldırım, Safiye Bilican; İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Puanlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi Ahmet Balcı; İlköğretim II. Kademe Okuma Alışkanlığının Geliştirilmesi ve Türkçe Öğretim Programı Deniz Melanlıoğlu; İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretiminde Görsel Okumanın Yeri Hakan Ülper; Öğrenci Metinlerinin Tutarlılık Ölçütleri Bağlamında Değerlendirilmesi
16.00-16.30	Çay ve Kahve Arası
DÖRDÜNCÜ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Nurettin Demir
16.30-17.30	Eva Csátó Johanson, Lars Johanson; Türkçe Konuşan Dünya Kutlay Yağmur; Batı Avrupa'da Türkçe Öğretiminin Durumu: Eğitimbilimsel ve Toplum Dilbilimsel Tespitler

11.12.2009 CUMA	
BİRİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Lars Johanson
09.00-10.00	Jaklin Kornfilt; Türkçedeki Sıfat İşlevli Yan Tümcelerinin Anadil Edinimindeki Önemi ve Dünya Dillerindeki Yeri Ömer Demircan; Devrik Tümce'nin Öğretimi Mustafa Argunşah; Türkçede Zarf-Fiil Eklerinin Durum Ekleriyle Kalıplaşması
10.00-10.30	Çay ve Kahve Arası
İKİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Eva Csátó Johanson
11.00-12.00	Mustafa Volkan Coşkun, Erkan Çer; Türk Şiirinde Fonetik; Semantik İlişkisi Sema Aslan Demir; Türkçede ol- Yardımcı Fiilli Yapıların Görünüş-Zaman Bildirimindeki İşlevleri Engin Yılmaz, Yonca Koçmar; Hangi Belirtlilik, Hangi Belirtisizlik? Xhemile Abdi; Türkçede Sıfat ve Zarfın Esnekliğini Açıklarken Karşılaşılan Sorunlar
12.00-13.30	KAPANIŞ OTURUMU

2. ULUSLARARASI DÜNYA DİLİ TÜRKÇE SEMPOZYUMU PROGRAMI	
09.12.2009 ÇARŞAMBA	
3. SALON	
BİRİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Metin Karadağ
14.00-15.00	Emel Alkım, Özlem Aktaş, Yalçın Çebi; Türk Lehçeleri Arası Çeviri Altyapısı Ahmet Adalier; Türkçe ve İngilizce Öğretmen Adaylarının Sosyo-Demografik Yapıları Açısından Bilgisayara Yönelik Tutum ve Öz-Yeterlilik Algıları Ömer Eşit; Bilgisayara Türkçe Sesli Okumayı Öğretme: Bir Konuşma Sentezleme Çalışmasından Türkçenin Sesbilgisel Özelliklerine İlişkin Ortaya Çıkan Bulgular Ceval Kaya; Bilgisayarla Kelime Yapımı
15.00-15.30	Çay ve Kahve Arası
İKİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Hikmet Seçim
15.30-16.30	Ertan Akbaş; Kitle İletişim Araçlarında Yabancı Bir Dil: Türkçe Şener Mete; Medya Dilimizin Seslerini Doğru Kullanıyor mu? Ferhat Burgul; Reklam Dili Erol Sakallı; Türkçe Popüler Kültür
16.30-17.00	Çay ve Kahve Arası
ÜÇÜNCÜ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr. Ceval Kaya
17.00-18.00	Güliden Tüm; Öğretmen Adaylarının Kitle İletişim Araçlarında Kullanılan Türkçe ile İlgili Farkındalık ve Görüşleri Özlem Aktaş, Emel Alkım, Yalçın Çebi; Türkçe İçin Kural Tabanlı Otomatik Derlem Oluşturma Altyapısı Macide Başlamışlı, Nabi Kobotarian; Kitle İletişim Araçları ve Türkçe Buket Akkoyunlu, İsmail İsmailov; Sosyal Ağ (Blogs, Facebook, Myspace) Araçlarındaki Yapılan Dil Yanlışıları

10.12.2009 PERŞEMBE	
BİRİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Zeki Kaymaz
09.00-10.00	Mehmet Yastı, Bekir Direkçi; Türkçenin Çözölemeyen Meselesi:İmla Emel Kaya Gözlü; Tarihi Boyunca Türkçenin Tıp Dili Olarak Kullanımı Hasan Gülerüz; Türkiye'de İletişim Dili Türkçe ve İş Yeri Adları Erdoğan Boz; Çağdaş Türkçe Sözlüklerde Madde Başlarının Anlamlandırılması Sorunu 'Klasik' Örneği
10.00-10.30	Çay ve Kahve Arası
10.30-12.30	PANEL
12.30-13.30	Yemek Arası
İKİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Bernt Brendemoen
13.30-14.30	Nadejda Chirli; Gagauz Türkçesinin Söz Diziminde Devriklik Ali Kafkasyalı; İran Türkçesinin Tarihî Arka Planı ve Bugünkü Durumu Osman Uyanık; Urum Türkçesinin Türk Dili Sınıflandırmasındaki Yeri Eva Kincses Nagy; Moğolcanın Orta Türkçeye Yaptığı Etkinin Birkaç Özelliği Üzerine
14.30-15.00	Çay ve Kahve Arası
ÜÇÜNCÜ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Gürer Gülsevin
15.00-16.00	Bernt Brendemoen; Kuzey-Batı Bulgaristan Türk Ağızları ile Doğu Karadeniz Ağızları Arasındaki Benzerlikler Nereden Kaynaklanıyor Canan İleri; Türkiye Türkçesi Ağızları Araştırmaları İçin Bir Yöntem Denemesi Şerif Ali Bozkaplan; Türkiye Türkçesi Ağızlarında İnsan Adı ve Cinsleri İle İlgili Yapılar Mehmet Dursun Erdem, Filiz Güner; Sinop Merkez Ağızı

11.12.2009 CUMA	
BİRİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Prof.Dr.Hülya Argunşah
09.00-10.00	Nazmiye Çelebi; Var-Yok Kıbrıs Türk Ağızlarından Seçilmiş Kopyalar Tayyibe Uç; Kıbrıs Ağzında Adlandırma ve Kavramlaştırma Örnekleri Gülseren Tor; Kıbrıs ve Mersin Ağızlarında Geniş Zaman Çekimi Mustafa Gökçeoğlu; Kıbrıs Türk Şifreli Sokak Dili
10.00-10.30	Çay ve Kahve Arası
İKİNCİ OTURUM	OTURUM BAŞKANI: Doç.Dr.M.Dursun Erdem
10.30-11.30	Nazife Aydınoğlu; Özden Selenge'nin Öykülerinin Feminist Söylem Açısından İncelenmesi Hülya Argunşah; Kadın Yazarların Dili Atıf Akgün; Bulgaristan Türkleri Çocuk Edebiyatı'nın Bulgaristan'daki Türkçenin Yaşatılmasındaki Yeri ve Önemi Hatice Direk, Behbood Mohammadzadeh; Özker Yaşın'ın Şiirlerinde Sözbilimsel Ögeler ve Yinelemeler
11.45-12.30	KAPANIŞ OTURUMU